

Lwghag youq haetromh bimoq aeu doeg saw. Baez hamj haeuj bimoq, lwghag couh ceng gonq lau laeng daihsing boih doeg seifaenz, maqmuengh daengzcog coengmingz lingzleih doegsaw cingzciik maenhndei, majhung gauj ndaej daihhag.

Ndwencieng coit, aeu youq ranz swhgeij gvaq. Haet coit aeu gwn ceizraemxrouh, cuengq bauq, daengz lajbanringz, gak ranz gak hoh gaj gaeq naengj haeuxcid, bau daeuhfouhyuenz, bwh byaek ndei noh ndei caeuzhaemh gwn.

Bineix youq ranzcoj gvaqcieng, haemhndaep caeuq ndwencieng coit, cungj ei fungsug ranzmbanj daeuj banh. Gingq fungsug gaeuq, hag eiqsei moq. Vunz angq gvaqcieng angq. Vunz ranzcoj gvaqcieng, daj ndwencieng co’ ngeih hwnj, vunz ndaw mbanj couh dox cingjhek. Gangjnaeuz cingjhek, saedsaeh dwg ciengj hek, dwg cingj boux youq diegrog guhhong caeuq bouxhek mbanjrog daeuj cunz caencik haenx. Seizgyaj ndwencieng dinj, cosam coseiq gvaq le, gyoengqboux youq diegrog guhhong couh dauqbae hwnjban lo; bouxhek mbanjrog daeuj cunz caencik haenx cungj dwg boux gvaqloh gipgip muengzmuengz, mbouj bae gonq cingj couh cingj mbouj ndaej gyoengqde.

Vunz ranzmbanj cingjhek, gak boux gag miz banhfap. Ceiq ciengz yungh aen banhfap ndeu couh dwg maeuqcaj. Haet co’ ngeih gou lijcaengz hwnq, daeglwg iq Ahswng couh youq bakdou ranz gou maeuqcaj gou lo, de naeuz duzgaeq caengz daenj vaq, daxboh de couh gaenq gaj bit gaj gaeq baenz lo, ngoenzneix itdingh boux daih’ it cingj gou bae ranz de gwncieng……Daxmeh raen yienghneix le gip dwk coi gou hwnq. Byaij ok bakdou rug, gou caengz swiq naj cat heuj baenz, couh deng rag gen duengh ga bae daengz henz daizlaeuj……

Vunz ranzmbanj cingjhek banhfap lai cungj lai yiengh, ndawde, Lauxguengz cingjhek louzhek banhfap ceiq daegbied. Lauxguengz caencingq vunzde mbouj laux, hix mbouj guengz. De singq Cinz, seiq cib bi baedauq, dwg daeglwg lungzau doengzcoj gou. Aenvih haujlai bi gaxgonq, de gangjboq naeuz de itdingh baenz boux fouqmiz ndaw mbanj ndeu cij deng vunz heuh guh Lauxguengz. Lauxguengz miz bonjsaeh lai, de aeu dajciengx caeuq guh diemqhaeux guhcawj, giem guh canghdoz. Gijgwn ndaw aen diemqhaeux de, cungj dwg de gag ciengx gag ndaem haenx. Aenciengz dajciengx de youq laj dinbya, miz bak lai moux gvangq, caeuq aen ndoengfaex gvangqlangh ndeu doxlien. Ndaw ciengz ciengx miz duzyiengz、duzmou、duzgaeq ceiq lai, cungj dwg ciengx langhbuengq, moix ngoenz gueng sam baez, gueng gij go’ heu haeuxyangz lwgmaenz daengj ndaw ciengzdajciengx gag ndaem

Ma Ranz Gvaqcieng

□ Bouxsiij Cinz Gwzsanh Bouxhoiz Dahnaz

学童的任务是晨读，一跨入新年，学童们就争先恐后大声诵读诗文，以祈文曲星垂爱，聪明伶俐、过目不忘，长大后金榜题名、及第登科。

大年初一，也要在自家过。吃汤圆放鞭炮是上午的主要活动内容，下午各家各户杀鸡蒸糯米饭包豆腐圆准备丰盛的团年晚餐。

今年在老家过年，除夕和大年初一，一切依然按部就班。尊旧俗，赋新意。其乐融融，年味浓浓。老人家过年，大年初二初三开始，村人互相请客。与其说请客，不如说是抢客。请客的对象主要是在外工作的游子和走亲戚的外乡人。春节假不长，初三、初四以后，这些游子就要返回工作岗位；走亲戚的外乡人都是匆匆过客，不抢先就请不到。

家乡人请客抢客各有各的招数。最常用的就是蹲守。初二早上我还没有起床，阿圣的小儿子就在门口等待守候，说是鸡还没有穿裤子他爸就已经杀鸡宰鸭，今天非第一个请到我不可……母亲见状，赶忙催促我起床。走出卧室的门，我还没洗漱清楚，就被连拖带揣弄到酒桌边……

众多的请客方式中，老狂的请客留客方式最特别。老狂其实不老，也不狂。姓覃，四十出头，是我的族侄。因其早年夸下海口一定成为富豪而得名。老狂是个多面手，以种养餐饮为主，兼司屠宰。其餐饮店的食材均来自自家养殖场。这个养殖场建于山脚下，直接占用荒地近百亩，与之相连的是广袤无边的山林。养殖场以养猪养羊养鸡为主，全是自然放养。每天投食三次，大多是养殖场自己种植的青饲料和玉米红薯之类的。投食以击竹筒为号。竹筒击响，那些禽畜闻声鱼贯而归，蔚为奇观。这些自然放养的禽畜一般都要一年多才出栏，品质上乘，味道口感极佳。老狂的餐饮店因此而生意红火，早已成了村里的富豪。老狂为人热情好客，生性豪放。今年我再次领教了他留客的强势。前几年因为工作原因，我回家过年总是来去匆匆。他几次邀约，我都爽约了。

今年我有事找他，刚踏入他家门，还未说事，他就提一把杀猪刀急匆匆奔向猪栏。我知道他想干什么。阻拦的话还未来得及说，眼前寒光一闪，白刀子进红刀子出。一头小香猪应声倒地。然后转身提着带血的刀，对我说，阿叔您不留下来吃饭，就把这头死香猪拿走。接着，边说事边亲自打理这头小香猪。屠商出身的他庖丁解牛一样三下五去二就把小香猪处理停当。此情此景，你能不留下吗？

春节在老家赴宴，很难从一而终。第一家坐定，刚刚吃上几口、喝上几杯，第二家又来守候了。下家的守候者，不能白守，须坐下来同饮。酒不过三巡，不能走入。到第二家依然如此。这样循环往复，一天下来少则五六家，多则十数家。在火塘边蹲坐一天，敬酒吃肉、猜拳划码、烟熏火燎，难免弄得灰头土脸。纸巾一擦，白纸上变黑纸巾，红润的脸依然油光可鉴。这样的过年味道，在外面是无法享受的。

春节在老家赴宴吃请不用派发红包，没有繁文缛节，人到情礼即到。成年男子赴宴，不管会不会吸烟，都要带烟。见面先敬烟，再寒暄祝福敬酒。春节做客的烟，档次要比平常稍高。有一年春节，我一个发达了的学生送我两条“黄鹤楼（软1916）”。我是烟盲，不知道那烟的价格。赠烟学生的千万身家让我坚信其档次肯定不低。那年过年我就用“1916”。果然，品吸过后，几乎人人都竖起大拇指。那条烟给我争足了面子！例外的是老烟缸炳望叔不认可“1916”。炳望叔说这烟烟量太少烟味太淡，烧不过瘾。炳望叔时乖运蹇，几年前儿子不幸夭折，夫人又罹患慢性病，家庭变故使他终日借酒浇愁，无所事事。

(2)

haenx. Mwh gueng gyoengq doihduz, Lauxguengz couh aeu roq aendangx, aendangx baez yiengj, gyoengq doihduz couh duz riengz duz buetfoenfoen daeuj gwn, gij ciengzmienh haenx ndeiyawj dangqmaz. Gyoengq doihduz neix cungj dwg ciengx bi lai cij gai, noh ndeigwn dangqmaz. Aen diemqhaeux Lauxguengz aenvih haeux byaek ndei, seng’ eiq hoenghhwd, de caeux couh dwg boux ceiq fouqmiz ndaw mbanj ndeu lo. Lauxguengz vunz daihfueg, doiq vunz ndatsim. Bineix, gou caiq ndaej rox gij banhfap ak cingjhek de. Geij bi gaxgonq, aenvih hong nyaengq mbouj miz seizgan, gou ma ranz gvaqcieng, cungj dwg baedauq gipgip muengzmuengz, de iu gou geij baez, gou cungj mbouj ndaej bae. Bineix gou miz saeh bae ra de, ngamq yamqdin haeuj douranz de, lijcaengz gangj saehcingz, de couh riuj fag caxgajmou ndeu ganjfoenfoen buet coh rienghmou bae. Gou rox de yaek guh gijmaz, coenzvah laengz de caengz gangj ok bak, baihnaj lwgda gaenq yap diuz rongh ndeu, cax hau haeuj cax nding ok, duz mouseiq iq ndeu “nye” sing ndeu couh laemx gwnz dieg bae. Lauxguengz fwngz gaem fagcax uq lwedmou haenx cienq gyauej daeuj doiq gou naeuz, au, mwngz mbouj naengh roengzdaeuj gwn haeux, couh dawz duz mouseiq dai neix baema. Liux le, de doq gangj saeh doq gvat bwn gwnz ndang duz mouseiq bae. De lumj boux canghcawz bu vaiz nei suglien dwk yaepyet couh loengh ndei duzmou lo. Raen daengz gijneix, gou mbouj louz roengzdaeuj gwn haeux ndaej ma?

Ndwencieng youq ranzmbanj gwn’ hek, nanz guh daengz can haeux ndaej gwn gyauej daengz byai. Ciengzseiz dwg youq ranz daih’ it naengh roengzdaeuj, ngamq gwn geij gaemz haeux、ndoet geij gaemz laeuj, youh miz vunz ranz daihngeih daeuj cingj daeuj dawzcaj lo. Boux daeuj dawzcaj neix hix aeu naengh roengzdaeuj caemh gwn haeux. Mbouj gwn sam cenj laeuj, mbouj ndaej byaij ok ranz. Bae daengz ranz daihngeih hix dwg yienghneix. Yienghneix lwnz bae lwnz dauq, youq ndaw ngoenz ndeu, noix dwg gwn haj roek ranz, lai dwg gwn cib geij ranz. Daihgya youq henz batfeiz naengh baenz ngoenz, gingq laeuj gwn noh, caimax caigienz, ien roemz laeuj coemh, bouxboux aennaj mongmuq lwenqyam, aeu ceij uet naj, ceijhau bienqbaenz ceijndaem lo, bouxboux lij raen aennaj rwhca’ gywk.

Ndwencieng youq ranzcoj gwnhek, mbouj yungh fat hoengzbau, mbouj miz gij laex saeqsoiq haenx, vunz daengz cingzlaex couh daengz lo. Boux sai hung bae gwnhek, mboujguenj bonjfaenh rox mbouj rox gwn ien, cungj aeu dawz ien bae, cuengq ien coq gwnz ndang. Dox raennaj gingq ien gonq, caiq hohfuk gingq laeuj. Ndwencieng bae gwnhek, dawz gij ien haenx aeu beij ien bingzseiz bengz di. Miz bi ndwencieng ndeu, miz boux hagseng gaenq fatdad baenzfouq ndeu soengq song diuz “Vangzhozlouz” (bauunq1916) ndeu hawj gou. Gou mbouj rox gwn ien, hix mbouj rox gyaq ien neix. Gou ngeix, boux hagseng neix ndaw ranz miz cienz gvaq cienfan, ien de soengq haenx itdingh mbouj cienh. Bihaenx ndwencieng, gou couh dawz song diuz ien neix baema ranz hawj daihgya cit, gou roxnyinh gij ien neix cengq ndaej aennaj gou lai lo. Hoeng, Aubingjvang cix naeuz ien neix cit lai, mbouj gvaqyinx. Aubingjvang mingh mbouj ndei, saeh mbouj swnh, geij bi gaxgonq daeglwg de dai bae, mehyah youh baenz binghyaij, ndaw ranz bungz saeh nanh neix le, de baenzngoenz gwn laeuj siu nyapnyuk, cet gwnz cet laj.

(2)